

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1802/2016
25.01.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранка Станића и Гордане Ајншпилер Поповић, чланова већа, у парници тужилаца АА и ББ, обоје из ..., чији је пуномоћник Милош Милошевић, адвокат у ..., против тужене ВВ из ..., чији је пуномоћник Мирјана Соро, адвокат у ..., ради утврђења ништавости тестамент, поклона и пуномоћја, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3629/13 од 14.10.2015. године, у седници већа одржаној 25.01.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3629/13 од 14.10.2015. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 145/2013 од 11.07.2013. године, усвојен је тужбени захтев тужилаца, утврђено је да је ништав тестамент покојне ГГ из ... од 11.04.2007. године и да не производи правно дејство. Утврђено је да је ништав уговор о поклону закључен између покојне ГГ из ... и тужене ВВ од 11.04.2007. године оверен у Општинском суду у Новом Саду Ов II .../... од 17.09.2007. године и да не производи правно дејство. Утврђено је да је ништаво пуномоћје властодавца покојне ГГ из ... од 11.04.2007. године оверен у Општинском суду у Новом Саду Ов II .../... од 17.04.2007. године. Обавезана је тужена да тужиоцима надокнади трошкове поступка у износу од 1.858.140,00 динара, са законском затезном каматом од 11.07.2013. године као дана пресуђења па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 3629/13 од 14.10.2015. године, у првом ставу изреке, усвојена је жалба тужене и пресуда Вишег суда у Новом Саду П 145/2013 од 11.07.2013. године укинута. У ставу другом изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се утврди да је ништав и да не производи правно дејство тестамент покојне ГГ из ... од 11.04.2007. године, да је ништав и да не производи правно дејство уговор о поклону закључен између покојне ГГ и тужене ВВ од 11.04.2007. године оверен у Општинском суду у Новом Саду под бројем Ов II .../... од 17.04.2007. године, те да се утврди да је ништаво пуномоћје властодавца покојне ГГ од 11.04.2007. године оверено у Општинском суду у Новом Саду број Ов II .../... од 17.04.2007. године, као и захтев тужилаца да им тужена накнади трошкове парничног

поступка. У ставу трећем изреке, обавезани су тужиоци да солидарно накнаде туженој трошкове првостепеног поступка у износу од 2.035.022,00 динара са законском затезном каматом почев од 11.07.2013. године и трошкове другостепеног поступка у износу од 162.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана другостепеног пресуђења 14.10.2015. године.

Против другостепене пресуде тужиоци су благовремено изјавили ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" 72/11, 55/14) и утврдио да ревизија тужилаца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде нема битне повреде из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности.

Другостепени суд је одлучујући о жалби тужене против првостепене пресуде, закључио да првостепена пресуда има недостатке и неправилности, па како је у овом поступку првостепена пресуда већ једанпут била укинута, другостепени суд је на основу члана 383. ст. 3. и 4. ЗПП заказао расправу ради одлучивања о жалби тужене и о тужбеном захтеву и спровео поступак у смислу одредаба чл. 384. и 385. ЗПП, тако што је доказе изведене током првостепеног поступка поновио, а оне које је сматрао за потребно и допунио и одредио вештачење пословне способности ГГ у време сачињења спорних правних послова и радњи. На основу изведених доказа пред другостепеним судом њихове оцене у смислу одредбе члана 8. ЗПП, другостепени суд је утврдио чињенично стање, а које се ревизијом побија.

Према утврђеним чињеницама, ГГ је била маћеха тужиоца АА који је рођен ... године, а тужиља ББ рођена ... године, студент, је његова ћерка из другог брака са ДД. ГГ је била удата за оца тужиоца ЂЂ, који је био ЂЂ је умро 2003. године, након чега је ГГ остала да живи сама у стану у ..., улица ... број ..., на ... спрату. ГГ, рођена ..., је рођена године у Око 1930. године се удала за ... ЕЕ и прешла у ..., а од првог супруга се развела после Другог светског рата, али је задржала његово презиме и додала презиме другог супруга. Од ближе родбине ГГ је имала само рођеног брата ЖЖ. Тужена је рођена ... године, ..., ради у приватном породичном предузећу, живи у кући у ..., у ванбрачној заједници са ЗЗ, ..., рођен године, који је био ... Института ... у ... у време када је ГГ лечена на том институту и пар година пре и једно време после тога, када је смењен и са којим тужена има синове ИИ, рођен ... године, ..., који је такође у то време радио на истом институту и ЈЈ, рођен ... године, ... Након смрти супруга ЂЂ ГГ је у предмету Првог општинског суда у Београду З Р 656/2004 сачинила судско завештање од 10.09.2004. године, када је била стара пуних ... година. Судским завештањем, ГГ је стан у улици ... број ... у ... оставила у наслеђе тужиљи ББ, унуци њеног покојног супруга ЂЂ, а ћерки АА, а стан у улици ... број ... у ... оставља после њене смрти АА, њеном пасторку. ГГ никада није одјавила пребивалиште са адресе у Након наведеног судског завештања ГГ је сачинила друго, овде спорно ново завештање – названо тестамент од 11.04.2007. године, по форми штампано писмено завештање пред сведоцима, у коме је наведено да овим ГГ из ..., при чистој свести и здравом разуму жели да сачињавањем овог тестаmenta за случај смрти распореди своју имовину

и опозове тестаменте које је раније сачинила. Да овим тестаментом опозива тестамент којим је стан у ... у улици ... број ... оставила ћерки њеног пасторка АА, ББ из ..., због тога што су се она и њен отац недолучно годинама понашали према њој и нису показали ни мало бриге, пажње и захвалности према њој као супрузи њиховог оца и деде, а посебно после његове смрти. Такође опозива тестамент којим је стан у ... у улици ... број ... оставила њеном пасторку АА из ... због напред наведених разлога. У знак захвалности према њеној дугогодишњој пријатељици ВВ из ..., зато што јој се у тренуцима њене болести нашла и учинила све да јој се спаси и продужи живот, пружила јој сву негу и пажњу у своме дому, организовала заједно са својим супругом и својом децом да има сву потребну негу и помоћ, оставља сву своју покретну и непокретну имовину, новац, хартије од вредности и сву другу имовину која буде њена власништво у тренутку њене смрти. Ово се посебно односи на двособан стан број ... у улици ... број ... у ... и двособан стан у улици ... број ... у ..., као и све покретне ствари које се налазе у наведеним становима. Наводи се да је у прилогу тестаamenta налаз др КК који је на дан сачињења овог тестаamenta прегледао тастаторку, која пред овде присутним сведоцима изјављује да је већ сачињен тестамент прочитала, да исти представља њену последњу вољу на веродостојан и недвосмислен начин, те га у знак прихватања и одобравања без претњи и принуде пред њима својеручно у три примерка потписује. Након овог следи штампани текст: тастатор ГГ у ... дана 11.04.2007. године, испод кога је руком написан потпис ГГ, а испод њега следећи штампани текст који гласи: да је текст овог тестаamenta дана 11.04.2007. године пред њима тастатор ГГ прочитала, изјавила да исти представља њену последњу вољу, својеручно потписала у знак сагласности и прихватања, без претњи и принуде, у три примерка, потврђују доле потписани сведоци након чега је такође штампано у доњем левом углу наведено: тестаментални сведок ЈЈ са личним подацима, испод чега је руком писани потпис ЈЈ, а у доњем десном углу је наведено: тестаментални сведок ЉЉ, са личним подацима, испод чега је руком написан потпис ЉЉ. Тестамент је депонован у Општинском суду у Новом Саду и проглашен у оставинском поступку О 2435/27 на рочишту од 19.07.2007. године. Истог дана 11.04.2007. године сачињен је и писмени уговор о поклону између ГГ као поклонодавца и ВВ као поклонопримца, у коме је у члану 1. уговорено да поклонодавац поклања поклонопримцу своје непокретности, иста два двособна стана напред наведена у описаном тестаменту од истог дана, у целости, поклонодавац истовремено задржава за себе право доживотног плодуживања на обе непокретности које су предмет овог уговора, а поклонопримац са захвалношћу прихвата учињене поклоне. У члану 2. је наведено да је поклонодавац одлучио да учини поклонопримцу због дугогодишњих пријатељских односа и свих добротинастава које је поклонопримац годинама чинио, а посебно због пружене бриге, неге и помоћи у току 2007. године. Потписи поклонодавца и поклонопримца на овом уговору су оверени под бројем Ов II .../... од 17.04.2007. године, од стране Општинског суда у Новом Саду и у клаузули овере су наведени бројеви личних карата странака. Истог дана 17.04.2007. године овереним код Општинског суда у Новом Саду, оверен је и потпис ГГ са истим бројем личне карте, на пуномоћји сачињеној 11.04.2007. године, којом је ГГ, неопозиво, безусловно и без временског ограничења овлашћује ВВ, да у њено име и за њен рачун може без ограничења располагати, користити, улагати и подизати новчана средства која се налазе на свим њеним банкарским рачунима у иностранству. У неуропсихијатријском налазу и мишљењу др КК, специјалисте неуропсихијатра, који се помиње у наведеном спорном тестаменту, за ГГ из ... је наведено да је именовани лекар дана 11.04.2007. године непосредно пре потписивања и овере уговора о поклону, тестаamenta и овлашћења за располагање новчаним средствима, извршио

неуропсихијатријски преглед ГГ и закључио да је ГГ способна да изрази своју слободну вољу и заштити своја права и интересе у целини, те је као таква била пословно способна при потписивању и овери уговора о поклону и тестаменту, као и овлашћења за располагање новчаним средствима са ВВ из Међу странкама није спорно да је пре закључења спорних правних радњи од 11.04.2007. године ГГ била на болничком лечењу у Институту за ... у ... у периоду од 28.02. до 02.03.2007. године када је као хитан случај премештена на Институт за кардиоваскуларне болести у ..., у коме јој је истог дана 02.03.2007. године уграђен пејсмејкер-вештачки водич срчаног ритма и где је била до 06.03.2007. године, када је поново премештена на Институт за На овом институту је била до 15.03.2007. године, када је отпуштена и након отпуста је тужена одвезла својој кући, у којој је остала и боравила у време сачињења спорних правних радњи 11.04.2007. године и потписивања и овере потписа 17.04.2007. године, све до 31.05.2007. године, када је поново хоспитализована на Институту ... где је преминула 08.07.2007. године. Тужена је сахранила ГГ на јеврејском гробљу у ... 11.07.2007. године, а о њеној смрти и сахрани није обавестила тужиоце.

Другостепени суд је чињенично стање утврдио на основу изведених доказа и детаљне оцене сваког доказа посебно и свих доказа заједно. Утврђење и оцену доказа прихвата и овај суд, па се неосновано ревизијом побија другостепена пресуда због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања применом одредбе члана 407. став 2. у вези члана 403. став 2. тачка 3. ЗПП.

Ревизијом се оспорава утврђење и закључак другостепеног суда да је тужена била дугогодишњи пријатељ са покојном ГГ и даје се оцена изведених доказа и правила о терету доказивања. Ови наводи у ревизији нису основани, јер је другостепени суд на основу изведених писмених доказа, посебно листинга позива, исказа сведока и других доказа, правилно утврдио да су тужена и покојна ГГ биле у пријатељским односима више година, а што указује и утврђење другостепеног суда да је ГГ дошла код тужене у ... да би се видела са пријатељицом ММ и да је том приликом тужена организовала превоз ГГ од ... до ..., те када је ГГ позлило тужена све предузела да се смести у болницу.

Другостепени суд је анализирао велики број исказа и изведених доказа и правилно закључио да је тужена помагала покојну ГГ и да је покојна ГГ исказала вољу да туженој пренесе своју имовину, те да је та воља логичан израз пружене помоћи. Све разлоге прихвата и ревизијски суд, па је неосновано истицање у ревизији да је утврђење и закључак другостепеног суда о наведеним чињеницама погрешан и заснован на погрешној оцени изведених доказа. Ревидент даје своју оцену изведених доказа, коју оцену је ревизијски суд детаљно разматрао и исте није прихватио.

На утврђено чињенично стање правилно је другостепени суд применио материјално право када је тужбени захтев тужилаца одбио.

Предмет тужбеног захтева тужилаца је утврђење ништавости тестаменту, уговора о поклону и пуномоћи. Тужиоци су свој захтев засновали на ставу да су ови правни послови ништави у складу са чланом 103, чл. 12. и 13. Закона о облигационим односима, као и да је тестамент рушљив по чл. 155, 164. и 167. Закона о наслеђивању.

ГГ сачинила је писмено завештање пред сведоцима. Завештање испуњава све услове прописане одредбом чл. 78. до 83. и члана 85. Закона о наслеђивању. ГГ је у време сачињења завештања била стара ... годину, није била лишена пословне способности, а завештање није ништаво из разлога прописаних чланом 156. Закона о наслеђивању. Правилан је закључак другостепеног суда да завештање није ништаво ни на основу одредбе члана 155. Закона о наслеђивању, јер његова садржина није противна принудним прописима, јавном поретку и добрим обичајима. Правилан је закључак другостепеног суда да не постоје ни разлози за рушљивост завештања на основу одредбе чл. 166, 167. и 168. Закона о наслеђивању. Разлоге за примену материјалног права која се односе на завештање другостепени суд је детаљно образложио, разлоге примене материјалног права прихвата и Врховни касациони суд, па нема потребе детаљног образлагања у ревизијској одлуци.

Правилан је закључак другостепеног суда да нису испуњени услови ни за ништавост уговора о поклону, као и пуномоћја, па се неосновано ревизијом побија другостепена пресуда у том делу због погрешне примене материјалног права.

Неосновано у ревизији тужиоци истичу да другостепени суд није образложио да ли је покојна ГГ поступањем тужене, њене породице и свих лица у њеном окружењу, а која су била повезана са туженом, доведена у такво стање зависности да је то посредно утицало на њену вољу, а што је све важно по ревиденту за пуноважност спорних правних послова.

Другостепени суд је доказе извео и на основу изведених доказа и детаљне оцене истих утврдио правилно чињенично стање и правилно применио материјално право када је закључио да нису испуњени услови за ништавост спорних правних послова ни из наведених разлога.

У поступку је утврђено да је ГГ била та која је тужену сматрала својом дугогодишњом пријатељицом, у кућу тужене је дошла због личног односа са туженом, а не зато што је претходно била пацијент ванбрачног супруга тужене. ГГ је имала пензију и одређена новчана средства на својим рачунима, па је могла да ангажује и неко треће лице да јој пружа помоћ и бригу. Међутим, она је својом слободном вољом желела да јој личну помоћ и бригу пружи тужена као њена дугогодишња пријатељица, која јој је пружила у својој кући удобност, негу и пажњу, а коју ни тужиоци не могу да оспоре. Ово тим пре, што је у поступку утврђено да тужиоци годинама нису показали ни мало бриге, пажње и захвалности према њој као супрузи њиховог оца и деде, а посебно после његове смрти. ГГ није била у стању нужде ни у стању зависности од тужене и њене породице, како тврде ревиденти, јер је у току поступка утврђено да је својом слободном вољом без принуде, заблуде и при потпуној пословној способности закључила наведене правне послове. И у овом делу, другостепени суд је дао детаљне разлоге, које прихвата и ревизијски суд.

Ревизијски наводи да је тужена по истом методу наследила имовину и других лица, нема утицаја на пресуђење другостепеног суда, који је по тужби тужилаца, отварањем расправе, утврдио све релевантне чињенице и на основу правилног и потпуно утврђеног чињеничног стања, правилно применио материјално право које се неосновано ревизијом тужилаца побија.

Врховни касациони суд је ценио остале наводе у ревизији тужилаца и нашао да су без утицаја на правилно донету одлуку другостепеног суда.

Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 414. ЗПП одбио као неосновану ревизију тужилаца, с тим да на основу одредбе члана 414. став 2. ЗПП није детаљано образлагао пресуду којом се ревизија одбија као неоснована, јер је закључио да то није потребно због тога што се у ревизији понављају жалбени разлози, а и образлагањем пресуде којом се ревизија одбија не би се постигло ново тумачење права нити допринело ујединаченом тумачењу права.

**Председник већа
судија
Бранислава Апостоловић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић